

I. Wykazy i rejestry biegłych

W Grecji wykazy biegłych sporządza się w podziale na specjalizacje. Rejestry biegłych prowadzą sądy pierwszej instancji (*protodikeia*). Choć rejestry te są publicznie dostępne, korzystają z nich wyłącznie sędziowie zainteresowani wyznaczeniem biegłego. Sąd może wyznaczyć jednego biegłego lub większą liczbę biegłych, jeżeli uzna, że do rozstrzygnięcia kwestii spornej wymagana jest wiedza specjalistyczna. Ponadto sąd ma obowiązek wyznaczyć biegłego na wniosek strony, o ile uzna, że do rozstrzygnięcia kwestii spornej wymagana jest wiedza specjalistyczna.

Biegły musi wystąpić z wnioskiem o wpisanie do rejestru.

Po otrzymaniu publicznego zaproszenia do złożenia wniosku w sądzie cywilnym (*politikó*) lub administracyjnym (*διοικητικό*) pierwszej instancji (za pośrednictwem oficjalnej strony internetowej danego sądu) każda zainteresowana strona może złożyć pisemny wniosek zawierający jej dane osobowe do sekretariatu sądu pierwszej instancji, w którym oświadcza, że:

nie była skazana z tytułu popełnienia zbrodni (*kakoúrgima*) lub występku (*plimmélima*) skutkujących pozbawieniem jej praw publicznych ani nie postawiono jej zarzutów dotyczących popełnienia takiej zbrodni lub takiego występu,

nie została pozbawiona prawa do wykonywania zawodu,

nie została pozbawiona prawa do swobodnego rozporządzania majątkiem z uwagi na niewypłacalność lub objęcie zarządem przymusowym,

nie jest sędzią, prokuratorem ani urzędnikiem sądowym.

Po zakończeniu procedury składania wniosków, którą przeprowadza się każdego roku, publikuje się wersję roboczą rejestru biegłych. Po upływie okresu na wniesienie sprzeciwu sąd pierwszej instancji orzekający w składzie wieloosobowym zatwierdza ostateczną wersję rejestru (*polymelés protodikeío*).

Jeżeli chodzi o postępowanie karne, rejestr biegłych tworzy Rada Sędziów Orzekających w sprawach o Występki (*symvoulio plimmeleiodikón*) na wniosek prokuratora. Biegły musi spełniać następujące wymagania:

musi mieć więcej niż 21 lat,

musi mieć zdolność do czynności prawnych i dysponować pełnią władz umysłowych,

nie był skazany za popełnienie zbrodni lub występu skutkujących pozbawieniem praw politycznych lub wydaleniem ze służby publicznej,

nie został pozbawiony prawa do wykonywania zawodu,

nie doprowadził do sytuacji będącej przedmiotem opinii, która ma być przez niego wydana,

nie jest sędzią, prokuratorem, sekretarzem ani urzędnikiem sądowym w danym postępowaniu,

nie został skazany za popełnienie tego samego przestępstwa co oskarżony oraz

nie jest małżonkiem, bratem/siostrą ani bliskim oskarżonego/pozwanego.

Biegli mogą zostać wykreśleni z rejestru na własny wniosek, jeżeli nie spełniają już powyższych wymogów lub jeżeli właściwy organ podejmie taką decyzję.

II. Kwalifikacje biegłego

Aby móc posługiwać się tytułem biegłego, trzeba być członkiem samorządu zawodowego.

III. Wynagrodzenie biegłego

W postępowaniu karnym wynagrodzenie biegłego pokrywa Skarb Państwa. Jeżeli chodzi o postępowanie cywilne, powód ma obowiązek wnieść zaliczkę na poczet kosztów poniesionych przez biegłych wyznaczonych przez sąd. Po zakończeniu postępowania koszty takie pokrywa strona przegrywająca. W określonych warunkach strona mogą uzyskać pomoc prawną na pokrycie wynagrodzenia biegłego.

IV. Odpowiedzialność biegłego

Biegłego pociąga się do odpowiedzialności w trybie przewidzianym w przepisach ogólnych prawa zobowiązań i prawa deliktów. Biegły nie ma obowiązku wykupienia polisy ubezpieczeniowej od ewentualnej odpowiedzialności zawodowej.

V. Dodatkowe informacje na temat postępowania z udziałem biegłego

Najważniejszymi przepisami mającymi zastosowanie w kwestiach związanych z biegłymi sądowymi w Grecji są art. 368–392 greckiego kodeksu postępowania cywilnego (*kódikas politikís dikonomías*), dekret królewski nr 566/1968 oraz art. 20 ust. 7 ustawy nr 2882/2001 (kodeks wyłączeń – *kódikas anagkastikón apallotrióseon*). W poszczególnych przypadkach zastosowanie mogą mieć ponadto art. 159–168 greckiego kodeksu postępowania administracyjnego (*kódikas dioikitikís dikonomías*) oraz art. 183–203 greckiego kodeksu postępowania karnego (*kódikas poinikís dikonomías*).

Sąd dysponuje swobodą uznania w kwestii wydania nakazu przeprowadzenia dowodu, ponieważ nadrzędny cel postępowania stanowi ustalenie prawdy.

Jedynym czynnikiem ograniczającym możliwość skorzystania z tego uprawnienia jest zasada kontryktoryjności.

1. Wyznaczenie biegłego

Biegły może zostać wyznaczony przez sąd oraz przez strony postępowania. Tryb wyznaczania biegłych w postępowaniu administracyjnym jest zbliżony do trybu obowiązującego w postępowaniu cywilnym. W postępowaniach przed sądem karnym biegłego może wyznaczyć prokurator lub sąd w toku postępowania przygotowawczego. W tym celu korzysta się z innego rejestru niż rejestr wykorzystywany na potrzeby postępowania cywilnego, a biegły musi spełnić bardziej rygorystyczne wymogi niż w przypadku postępowania cywilnego i administracyjnego.

a) Wyznaczenie przez sąd

Sąd cywilny dysponuje swobodą uznania w kwestii wyznaczenia biegłego z urzędu albo na wyraźny wniosek strony postępowania w przypadku braku możliwości ustalenia istotnych okoliczności faktycznych w inny sposób. W takim przypadku rozprawę odracza się do dnia sporządzenia opinii biegłego. Sąd może wyznaczyć dowolną osobę, którą uzna za odpowiednią do pełnienia funkcji biegłego. Biegły jest zobowiązany poinformować sąd o wszelkich przypadkach konfliktu interesów. Biegli wyznaczeni przez sąd mają dostęp do akt sprawy.

b) Wyznaczenie przez strony

W Grecji wyróżnia się trzy rodzaje biegłych wyznaczanych przez strony: konsultantów ds. technicznych (art. 391–392 kodeksu postępowania cywilnego, art. 167 kodeksu postępowania administracyjnego, art. 204 i nast. kodeksu postępowania karnego), biegłych pozasądowych oraz biegłych występujących w charakterze świadków. Konsultanta ds. technicznych wyznacza strona postępowania, aby monitorować działania podejmowane przez biegłego wyznaczonego przez sąd. Biegłego pozasądowego wybiera strona. Na opinię takiego biegłego muszą powołać się i muszą ją przedłożyć strony – w

przeciwnym razie sąd odrzuci ją jako niedopuszczalną. Jeżeli wymogi te są spełnione, sąd dokonuje swobodnej oceny opinii biegłego. Opinii biegłego nie uznaje się za dowód. Jest ona raczej powiązana z przesłankami prawnymi leżącymi u podstaw argumentów strony postępowania. Biegli występujący w charakterze świadków to przesłuchiwań przez sąd świadkowie dysponujący szczególną wiedzą naukową lub techniczną.

Sąd podejmuje decyzję w kwestii tego, czy oprze tok rozumowania przedstawiony w wydanym wyroku na opinii biegłego. Sąd może oprzeć wyrok na opinii biegłego nawet w przypadku, gdy opinię biegłego wydano z naruszeniem przepisów procesowych. Jeżeli jednak skala naruszenia przepisów procesowych jest znaczna, opinię biegłego uznaje się za nieistniejącą. W takim przypadku sędzia nie może oprzeć toku rozumowania przedstawionego w wyroku na opinii biegłego.

2. Postępowanie (cywilne)

Biegli wyznaczeni przez sąd mogą być przesłuchiwań przez doradców stron ds. technicznych, jeżeli strony korzystają z usług takich doradców. Jedynym obowiązkiem biegłego jest wydanie opinii. Biegli wyznaczeni przez strony mogą kontaktować się ze stronami w toku postępowania, natomiast biegli wyznaczeni przez sąd muszą uzyskać w tym celu zgodę sądu.

a) Opinia biegłego

W toku prowadzonego w Grecji postępowania, w którym korzysta się z usług biegłego, wydanie wstępnej opinii biegłego nie jest wymagane. Zasadnicza opinia biegłego może zostać przedstawiona w formie pisemnej lub ustnej. Biegły nie jest zobowiązany do sporządzenia swojej opinii w ściśle określony sposób.

Jeżeli sąd uzna opinię za niekompletną lub stwierdzi, że biegły dopuścił się nieusprawiedliwionego uchybienia przy jej wydawaniu, może nakazać sporządzenie nowej lub dodatkowej opinii – z urzędu lub na wniosek stron. Sąd może również nakazać biegłemu pokrycie opłat sądowych z uwagi na dopuszczenie się przez niego nieusprawiedliwionego uchybienia.

Opinia biegłego może zostać podważona w oparciu o oświadczenia stron i przedstawione przez nie opinie przeciwne.

b) Rozprawa sądowa

Sędzia nakazuje biegłemu stawienie się na rozprawie wyłącznie w wyjątkowych przypadkach.

Informacje przedstawione na tej stronie zgromadzono w ramach projektu „Znajdź biegłego”. Przekazały je osoby wyznaczone do kontaktów w poszczególnych państwach przez [Europejski Instytut Ekspertyz i Biegłych Sądowych \(EEEI\)](#).

Ostatnia aktualizacja: 27/04/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.